

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu Anny Žákovej a JUDr. Violy Takáčovej v právnej veci navrhovateľky **M. M.**, bývajúcej v P., Ul. P., zastúpenej M. K., bytom N., M. (adresa na doručovanie P.), proti odporčkyni **Sociálnej poisťovni - ústrediu**, Ul. 29. augusta č.8, Bratislava, o úrazovú rentu, o odvolaní odporckyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 28. februára 2008, č.k.12Sd 182/2007-82, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 28. februára 2008, č.k.12Sd 182/2007-82, **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom krajský súd zrušil rozhodnutie odporckyne číslo 222-5705/2006 z 31. októbra 2006 v spojení s rozhodnutiami číslo 222-6031/2007 z 12. októbra 2007 a číslo 222-6462/2007 z 23. novembra 2007, ktorými odporckyňa rozhodla o nároku navrhovateľky na úrazovú rentu, vec vrátil odporckyni na ďalšie konanie a uložil jej zaplatiť navrhovateľke náhradu trov právneho zastúpenia v sume 1 196,-Sk.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd zistil, že u navrhovateľky bola dňom 9. januára 2006 zistená choroba z povolania a že posudkom posudkového lekára pobočky Sociálnej

poist'ovne Prievidza. z 11.októbra 2006 bol navrhovateľke uznaný 40%-ný pokles pracovnej schopnosti a posudkom posudkového lekára ústredia Sociálnej poisťovne z 25.júna 2007 bola miera jej poklesu pracovnej schopnosti určená na 50% od 26.júna 2006 a na 70% od 15.mája 2007. od ktorého bolo zvýšené aj bodové hodnotenie za s'ťaženie spoločenského uplatnenia. Krajský súd mal za to, že uvedený posudok neobsahuje presvedčivé zdôvodnenie dátumov, od ktorých bol pokles pracovnej schopnosti určený na 50%, resp. 70% a v posudku nie je rozlíšený pokles schopnosti vykonávať doterajšie zamestnanie podľa § 88 ods.1 zákona oproti poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, keď v posudku bolo poukázané na možnosť vykonávania robotníckych profesií. Krajský súd dospel k záveru, že odporkyňa o žiadosti navrhovateľky o priznanie úrazovej renty rozhodla predčasne, bez náležite zisteného skutkového stavu veci (miery poklesu pracovnej schopnosti). Neskoršie zadovážené dôkazy nepovažoval za dôkazy relevantné pre posúdenie zákonnosti rozhodnutia. Vzhľadom na uvedené zrušil všetky tri rozhodnutia s tým, že v novom rozhodnutí vo veci uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bola vedená pri hodnotení dôkazov a použití právnych predpisov a ako dospela k výpočtu úrazovej renty.

Rozsudok krajského súdu napadla odporkyňa včas podaným odvolaním a žiadala, aby ho odvolací súd zrušil a vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Poukázala na to, že rozhodnutie z 31.októbra 2006 zrušila ešte pred začatím súdneho konania svojím rozhodnutím z 12.októbra 2007, pričom navrhovateľka napadla aj toto rozhodnutie a súd o ňom v osobitnom konaní nerozhodol. Rozhodnutím z 31.októbra 2006 vyhovela opravnému prostriedku navrhovateľky proti rozhodnutiu z 31.októbra 2006 v plnom rozsahu a preto malo byť konanie zastavené. Vzhľadom na priznanie invalidného dôchodku od 22.januára 2007 ďalším rozhodnutím z 23. novembra 2007 rozhodla o úprave výšky úrazovej renty.

Podľa názoru odporkyne krajský súd postupoval procesne nesprávne, keď v konaní o preskúmanie rozhodnutia z 31.októbra 2006 toto rozhodnutie zrušil, hoci už bolo zrušené jej rozhodnutím z 12.októbra 2007 a zároveň bez rozhodnutia o spojení vecí na spoločné konanie zrušil aj rozhodnutie z 12.októbra 2007 i právoplatné rozhodnutie odporkyne z 23.novembra 2007, ktoré navrhovateľka opravným prostriedkom nenapadla.

Podľa odporkyne krajský súd vec nesprávne právne posúdil aj čo do dátumu vzniku a percentuálnej miery poklesu pracovnej schopnosti navrhovateľky. Posudkom z 25.júna 2007 bola u navrhovateľky miera tohto poklesu určená na 50% od 26.júna 2006 a vzhľadom na zhoršenie zdravotného stavu na 70% od 15.mája 2007. Posudkový lekár v časti „celkový posudok, pracovná rekomandácia, odporúčania“ odôvodnil svoj postup pri určení dátumu a percentuálneho vyjadrenia miery poklesu pracovnej schopnosti navrhovateľky.

Vzhľadom na to, že od 9.januára 2006 do 25.júna 2006 a od 10.júla 2006 do 21.januára 2007 bola navrhovateľka práceneschopná pre chorobu z povolania, v tomto období mala nárok na úrazový príplatok, nie na úrazovú rentu.

Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu odporkyne poukázala na to, že rozhodnutím z 12.októbra 2007 jej odporkyňa v celom rozsahu nevyhovela, vydala navrhovateľke dva posudky z 25.júna 2007 s rôznym dátumami vzniku 50%-nej miery poklesu pracovnej schopnosti, t.j. 9.januára 2006, resp. 26.júna 2006 a rozhodnutie z 23.novembra 2007 nie je právoplatné, lebo nadväzuje na neprávoplatné rozhodnutie z 12.októbra 2007.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods.2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok bez pojednávania v súlade s § 250ja ods.2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie odporkyne nie je dôvodné.

Predmetom preskúmania boli rozhodnutia odporkyne o úrazovej rente, o priznanie ktorej navrhovateľka požiadala žiadosťou z 28.augusta 2006.

Choroba z povolania bola u navrhovateľky podľa Hlásenia choroby z povolania prvýkrát zistená 9.januára 2006.

Rozhodnutím z 31.októbra 2006 odporkyňa rozhodla, že navrhovateľka nemá nárok na úrazovú rentu, lebo podľa posudku posudkového lekára pobočky Sociálnej poisťovne Prievidza. z 11.októbra 2006 jej pokles pracovnej schopnosti dosahuje iba 40%. Navrhovateľka sa opravným prostriedkom proti tomuto rozhodnutiu domáhala priznania minimálne 70%-ného poklesu pracovnej schopnosti a priznania tomu zodpovedajúcej úrazovej renty, lebo z vyjadrenia kliniky pracovného lekárstva vyplýva, že nemôže preťažovať horné končatiny a doterajšiu prácu šičky nemôže vykonávať.

Na základe opravného prostriedku posudkový lekár ústredia Sociálnej poisťovne posudkom z 25.júna 2007, predloženým odporkyňou dňa 27.júna 2007 a založeným v súdnom spise ako č. I. 6 a 7 uznal navrhovateľku za poškodenú na účely § 88 ods.1 zákona č.461/2003 Z.Z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) s 50%-ným poklesom pracovnej schopnosti od 9.januára 2006 a 70%-ným poklesom pracovnej schopnosti od 15.mája 2007.

Dňa 16.júla 2007 odporkyňa v prílohe listu zn.241-103/2007 z 13.júla 2007 predložila súdu „opravenú“ prílohu k lekárskej správe posudkového lekára ústredia z 25.júna 2007 (posudok) – č. I. 53, podľa ktorej bol dátum vzniku 50%-nej miery poklesu pracovnej schopnosti na účely úrazovej

renty určený dňom 26.júna 2006 s tým, že 9.január 2006 ako deň „vzniku úrazovej renty“ nebol správny, nakoľko navrhovateľka bola v tom čase práceneschopná pre chorobu z povolania a poberala nemocenské dávky.

Rozhodnutím z 12.októbra 2007 odporkyňa rozhodla o tom, že navrhovateľka pre 50%-ný pokles pracovnej schopnosti od 26.júna 2006 má podľa § 88 a § 89 zákona od 26.júna 2006 do 30.júna 2006 nárok na úrazovú rentu v sume 847,- Sk pri mesačnej sume úrazovej renty 5 079,-Sk, podľa § 89 ods.7 zákona od 1.júla 2006 v sume 5 382,-Sk, od 1.mája 2007 do 31.mája 2007 v sume 6 564,-Sk a od 1.júna 2007 v sume 7 535,-Sk mesačne. Vo výroku tohto rozhodnutia odporkyňa uviedla, že ruší rozhodnutie z 31.októbra 2006. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že 50%-ná miera poklesu pracovnej schopnosti na účely úrazovej renty bola určená od 26.júna 2006 70%-ná miera poklesu pracovnej schopnosti bola určená od 15.mája 2007, pričom navrhovateľka v období od 10.júla 2006 do 21.januára 2007 z dôvodu dočasnej práceneschopnosti v dôsledku choroby z povolania mala nárok na úrazový príplatok a preto nemala nárok na úrazovú rentu.

Rozhodnutím z 23.novembra 2007 odporkyňa rozhodla, že navrhovateľka má nárok na úrazovú rentu za čas od 26.júna 2006 do 30.júna 2006 v sume 847,-Sk, od 1.júla 2006 v sume 5 382,-Sk, od 22.januára 2007 do 31.januára 2007 v sume 514,-Sk a od 1.februára 2007 v sume 1 592,- Sk mesačne, od 1.mája 2007 do 31.mája 2007 v sume 1 942,-Sk a od 1.júna 2007 v sume 2 229,-Sk mesačne a podľa § 89 ods.7 zákona od 1.júla 2007 v sume 2 369,-Sk mesačne. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že navrhovateľka má 50%-ný pokles pracovnej schopnosti od 26. júna 2006, od 1.augusta 2006 do 21.januára 2007 bola práceneschopná a za toto obdobie jej úrazová renta nepatrila a od 22.januára 2007 sa vypláca invalidný dôchodok 3 790,-Sk mesačne, o ktorú sumu sa od 22.januára 2007 znižuje suma úrazovej renty (5 382,-Sk – 3 790,-Sk) na 1 592,-Sk . Vzhľadom na zvýšenie poklesu pracovnej schopnosti na 70% od 15.mája 2007 sa úrazová renta upravila takto: „1 592,-Sk (mesačná suma úrazovej renty x (70% : 50%) = 1 592 x 1,4 = 2 229,-Sk“.

Rozhodovať v prvom stupni o úrazovej rente patrí do pôsobnosti ústredia (§ 179 ods.1 písm. a/ bod 1. zákona).

Podľa § 220 zákona súd preskúmava neprávoplatné rozhodnutia vo veciach uvedených v § 179 ods. 1 písm. a/ prvom bode až treťom bode, o ktorých v prvom stupni rozhodovalo ústredie.

Je nepochybné, že rozhodnutím z 31.októbra 2006 ako i rozhodnutiami z 12.októbra 2007 a 23.novembra 2007 odporkyňa rozhodovala o nároku na úrazovú rentu na základe tej istej žiadosti z 28.augusta 2006. Vzhľadom na to, že navrhovateľka opravným prostriedkom napadla už v poradí prvé rozhodnutie z 31.októbra 2006, ďalšie dve rozhodnutia odporkyne z 12.októbra 2007

a 23.novembra 2007 sú rozhodnutiami vydanými v tom istom správnom konaní o tej istej žiadosti, čím sa stali predmetom preskúmania v tom istom súdnom konaní, začatom na základe opravného prostriedku proti prvému z nich. Pokiaľ krajský súd v konaní preskúmaval všetky uvedené rozhodnutia, postupoval správne.

Konanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov podľa tretej hlavy piatej časti OSP je odlišné od konania o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov podľa druhej hlavy piatej časti OSP.

Predmetom preskúmania v danom prípade boli neprávoplatné rozhodnutia, vydávané v tom istom správnom konaní s určitým časovým odstupom na základe odporkyňou tvrdených neskôr zistených skutočností a dôkazov. V takom prípade súd pri preskúmaní každého neskoršieho rozhodnutia musí posudzovať i jeho zákonnosť na základe skutkového stavu, ktorý tu bol v čase vydania neskoršieho rozhodnutia. Vzhľadom na uvedené bol nesprávny právny názor krajského súdu, že neskoršie, po vydaní rozhodnutia zadovážené dôkazy nie sú relevantné pre posúdenie zákonnosti rozhodnutia.

Podľa § 250o OSP, ak správny orgán, ktorého rozhodnutie súd preskúmava, vydá nové rozhodnutie, ktorým návrhu celkom vyhovie, súd uznesením konanie zastaví.

Navrhovateľka sa už v opravnom prostriedku domáhala uznania minimálne 70%-nej miery poklesu pracovnej schopnosti ako aj úrazovej renty odo dňa zistenia choroby z povolania, t.j. od 9.januára 2006. Odporkyňa jej rozhodnutiami z 12.októbra 2007 a 23.novembra 2007 úrazovú rentu pre iba 50%-nú mieru poklesu pracovnej schopnosti priznala až od 25.júna 2006 a pre 70%-nú mieru poklesu pracovnej schopnosti až od 15.mája 2007, takže opravnému prostriedku navrhovateľky proti rozhodnutiu z 31.októbra 2006 nevyhovela v celom rozsahu. Neboli preto splnené podmienky na zastavenie konania o preskúmanie rozhodnutia z 31.októbra 2006 podľa § 250o OSP.

Pokiaľ odporkyňa namietala, že rozhodnutie z 31.októbra 2006 sama zrušila svojím rozhodnutím z 12.októbra 2007 a konanie malo byť zastavené z tohto dôvodu, táto jej námietka nie je dôvodná. Práve vzhľadom na to, že rozhodnutia boli vydané v tom istom správnom konaní o tej istej žiadosti, súd musel zákonnosť rozhodnutí skúmať jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti a to v jednom súdnom konaní.

Pokiaľ odporkyňa namietla nesprávnosť záveru krajského súdu čo do nezdôvodnenia výšky miery poklesu pracovnej schopnosti a určenia dátumu jej vzniku, túto jej námietku odvolací súd taktiež nepovažoval za dôvodnú. Krajský súd poukázal na to, že v posudku nie je rozlíšený pokles

schopnosti vykonávať doterajšie zamestnanie podľa § 88 ods.1 zákona oproti poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť

Poškodený na účely poskytovania úrazových dávok je zamestnanec, ak utrpel pracovný úraz alebo sa u neho zistila choroba z povolania (§ 83 zákona) .

Podľa § 8 ods.2 písm. a/ zákona choroba z povolania podľa tohto zákona je choroba uznaná príslušným zdravotníckym zariadením, zaradená do zoznamu chorôb z povolania uvedeného v prílohe č. 1, ak vznikla za podmienok uvedených v tejto prílohe zamestnancovi pri plnení pracovných úloh.

Poškodený má nárok na úrazovú rentu, ak v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania má viac ako 40-percentný pokles schopnosti vykonávať doterajšiu činnosť zamestnanca a nedovršil dôchodkový vek alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok (§ 88 ods.1 zákona).

Poškodený nemá nárok na úrazovú rentu v období, počas ktorého má nárok na úrazový príplatok (§ 88 ods.2 zákona).

V zmysle § 85 zákona zamestnanec, ktorý v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania bol uznaný za dočasne práceneschopného, má nárok na úrazový príplatok od prvého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti, ak má nárok na náhradu príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti podľa osobitného predpisu alebo nárok na výplatu nemocenského z nemocenského poistenia.

Pokles pracovnej schopnosti sa na účely § 88 ods. 1 posudzuje v súvislosti s plnením pracovných úloh uvedených v §8 ods. 4 zákona alebo v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh, alebo v priamej súvislosti s týmito činnosťami (§ 88 ods.3 zákona).

Podľa § 8 ods.4 písm. a/ zákona plnením pracovných úloh je výkon pracovných povinností vyplývajúcich z pracovného pomeru.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že pre posúdenie nároku na úrazovú rentu je rozhodujúci pokles schopnosti vykonávať doterajšiu činnosť pri výkone pracovných povinností vyplývajúcich z pracovného pomeru, t.j. činnosti vykonávanej za podmienok uvedených v prílohe č.1 pri plnení pracovných úloh. Doterajšou činnosťou v zmysle uvedeného u navrhovateľky bola práca šičky obuvi, pri výkone ktorej vznikla choroba z povolania: choroba z dlhodobého, nadmerného a jednostranného zaťaženia končatín - ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín.

Medzi účastníkmi nebolo sporné, že u navrhovateľky bola zistená choroba z povolania.

Odporkyňa predložila súdu dva obsahovo rôzne posudky z 25.júna 2007 (č.l.7 a 52 spisu) dôvodiac opravou „vzniku úrazovej renty“ vzhľadom na trvanie pracovnej neschopnosti pre chorobu z povolania. Taká oprava však nie je prípustná. Pokiaľ v rámci doplňovania dokazovania posudkový lekár dospel k záveru o inom dátume vzniku 50%-nej miery poklesu schopnosti vykonávať doterajšiu činnosť, mal o tom vydať nový posudok a pochybenie riadne vysvetliť.

Z pracovnej rekomandácie v posudku posudkového lekára ústredia z 25.júna 2007 vyplýva, že navrhovateľka nie je schopná pracovného zaradenia na pôvodnom pracovisku a že pre obmedzenie schopností môže vykonávať prácu len v prostredí bez nadmernej záťaže chrbtice, pravej hornej končatiny, bez prác v predklone, bez dvíhania a nosenia ťažkých bremien. Z posudku však nevyplýva, ako posudkový lekár dospel k záveru o 50%-nej miere poklesu pracovnej schopnosti od 9.januára 2006, t.j. odo dňa zistenia choroby z povolania (č. l. 7 spisu), resp. od 26.júna 2006, t.j. odo dňa ukončenia práceneschopnosti pre chorobu z povolania (č. l. 52 spisu) pri neschopnosti navrhovateľky zaradiť sa do práce na pôvodnom pracovisku v doteraz vykonávanej profesii šičky obuvi. Percentuálne vyjadrenie poklesu schopnosti vykonávať doterajšiu pracovnú činnosť ani podľa názoru odvolacieho súdu nie je zrozumiteľné a logicky odôvodnené. Vzhľadom na uvedené nie je presvedčivý ani záver o 70%-nom poklese schopnosti vykonávať doterajšiu činnosť až od 15.mája 2007 iba s poukázaním na zistenie zhoršenia choroby z povolania od tohto dňa.

Vzhľadom na sporné posúdenie miery poklesu schopnosti vykonávať doterajšiu činnosť aj odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia odporkyne z 31.októbra 2006, 12.októbra 2007 a 23.novembra 2007 vychádzali z nedostatočne zisteného skutočného stavu veci a považoval ich za nezákonné a z toho dôvodu rozsudok krajského súdu podľa § 219 OSP potvrdil.

V ďalšom konaní bude úlohou odporkyne doplniť dokazovanie o nové posúdenie dátumu vzniku viac ako 40%-ného poklesu schopnosti vykonávať doterajšiu činnosť ako aj výšky percentuálneho vyjadrenia tohto poklesu v zmysle vyššie uvedeného, keď posudkový lekár sa musí v posudku náležite vysporiadať s tvrdením navrhovateľky o minimálne 70%-nej miere tohto poklesu už od 9.januára 2006.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s §224 ods.1 v spojení s §151 ods.1 OSP tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo odporkyňa tomto konaní nebola

úspešná a navrhovateľka náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila.

P o u č e n i e : proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 16.decembra 2008

Za správnosť vyhotovenia:

Zuzana Katuščáková

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.

predsedníčka senátu